Olenderski Park Etnograficzny

W weekend 12-13 maja 2018 r. otwarty zostanie nowy oddział Muzeum Etnograficznego w Toruniu – Olenderski Park Etnograficzny w Wielkiej Nieszawce. To pierwszy w Polsce skansen dedykowany osadnictwu olenderskiemu.

Na terenie Parku znajdują się 3 zagrody, składające się z 6 zabytkowych budynków mieszkalnych i gospodarskich. Przeniesione zostały z terenu Doliny Dolnej Wisły i pochodzą z XVIII i XIX w. Obiekty te to najcenniejsze, zachowane do dnia dzisiejszego, przykłady architektury charakterystycznej dla osadników olenderskich.

Wśród nich znajduje się jeden z trzech ocalałych na tym terenie domów podcieniowych, zbudowany we wsi Kaniczki w 1757 r., jedyna zachowana do dziś zagroda z częścią mieszkalną, inwentarską i stodołą pod jednym dachem pochodząca ze wsi Niedźwiedź (ok. 1790), czy jedyny wolno stojący spichlerz z Wielkiego Zajączkowa z początku XIX w. Zagrody wzbogacone zostały małą architekturą, w postaci piwniczek, studni i płotów, obsadzone zielenią i uzupełnione przydomowymi ogródkami i sadami. Główna droga wytyczona została wzdłuż wału przeciwpowodziowego zabezpieczającego koryto Wisły, w poprzek której powstały równoległe pasy pół, które oddzielają kanały odwadniające, obsadzone wierzbami. Na powierzchni ponad 5 ha, zrekonstruowany został fragment wsi o najbardziej charakterystycznym dla osadnictwa olenderskiego układzie, czyli tzw. rzędówki bagiennej.

Lokalizacja Parku nie jest przypadkowa. Wielka Nieszawka posiada bogatą historię związaną z menonitami i osadnictwem olenderskim. Ich obecność odnotowana została w tej wsi już na początku XVII w, a do końca II wojny światowej był to jeden z głównych ośrodków życia tej społeczności, która założyła tu gminę wyznaniową wraz z domem modlitwy. Pozostałością po nich jest włączony w obręb Parku cmentarz menonicki, do niedawna zniszczony i zaniedbany, obecnie uporządkowany z wyeksponowanymi nagrobkami.

Program dni otwarcia opublikowany zostanie na www.etnomuzeum.pl

Dom podcieniowy z Kaniczek, fot. MET

Zagroda z Niedźwiedzia. fot. MET